

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМИНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пом.
Конто почт. шадн. 143,322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рувольція не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячною в квітні 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 лір, Німеччині 750 мар.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 лев, Австрії
750 шл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИНІ-
СТРАЦІЇ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Отворення сесії Ради Ліги Націй.

Женева, 6. грудня 1926.

В понеділок отворено перше засідання 43-ої сесії Ради Ліги Націй. На явній засіданні прийнято ряд резолюцій. Слідуюче явне засідання у вівторок.

Представники Англії, Франції, Італії, Бельгії і Німеччини відбули спільні наради. Після наради заявлено, що сподіються досягнути загальне порозуміння.

Думають, що теперішня сесія Ліги Націй не потреває довше як тиждень. Найважливіші рішення за-

дуть поза кулісами Ліги. Найбільше зацікавлення викликають розмови у справі роззброєння Німеччини і домагання Франції, щоб інвестиційна комісія Ліги Націй мала право установлювати постійні офіцерські делегації в окупаційних зонах. Франція готова зате признати Німеччині відкликання дотеперішньої міжсоюзної військової комісії в означеній речинці і поклити неутральності генерала на представника тої комісії.

Ліга Націй займеться справою роззброєння.

Париж, 6. грудня 1926.

«Ле Матен», обговорюючи відбу в Парижі наради європейських державних мужів, повідомляє, що союзні уряди згодилися, щоби теперішня сесія Ради Ліги Націй зайнялася справою роззброєння.

Проти видалення Гогенцолернів.

Берлін, 6. грудня 1926.

Правнича комісія райстагу відкинула більшістю голосів міщанської фракції внесення, які домагалися видалення всіх членів родини Гогенцолернів поза кордоні Німеччини.

Стріча Мусоліні з Черчилем.

Лондон, 6. грудня 1926.

«Дейли Мейл» довідується, що небаром канцлер скарбу Черчил має стрітнутися з Мусолініем.

Новий уряд в Греції.

Відень, 6. грудня 1926.

Новий грецький уряд зложив присягу. Склад кабінету такий: през. рад. міністрів Займіс, мин. фін. Касандаріс, внутр. справи Тсалеріс, закорд. справи Міхалокопулос, комунікція Метаксас, війна ген. Заракіс, флоту Капаріс, справедливість Ангелопулос, народна господарка Меркуріс, освіта Агіріос, хліборобство Панастазіо.

Кривавий всендійський конгрес.

Лондон, 6. грудня 1926.

З Калькути повідомляють: Під час конференції бенгальської комісії всендійського конгресу прийшло до сутинки. Було пять людей убитих. Арештовано пять осіб.

Лейбур Парті за націоналізацією копалинь.

Лондон, 6. грудня 1926.

Справа конфлікту в угляному промислі буде в останнє на денному порядку наради палати громад у середу 8. грудня. Мек Донельд, оровідник Лейбур Парті, виступить із відповідним внесенням. Проти внесення Лейбур Парті, що домагатиметься м. н. націоналізації і реорганізації угляного промислу, виступлять консерватисти і ліберали. Консервативна партія поставить відповідні поправки і задумує не допустити до дискусії, обчисленої на загострення противенств, які повстали під час страйку. Засідання з 8. грудня заповидається цікаво. Сесія потреває до 14. грудня, потім будуть святочні фери аж до другого тижня лютого 1927 р.

Скасування пашпортів між Англією і Німеччиною.

Лондон, 6. грудня 1926.

Бритійський уряд розіслав міністерствам і департаментам обіжників, щоби заявили в справі скасування німецького уряду щодо скасування пашпортів між Англією і Німеччиною. Негайно після одержання відповідей міністерств уряд ухвалить рішення, про яке повідомить німецький уряд.

Процес 151.

За приналежність до української повстанчої організації.

Володимир Вол. 4. XII. 1926.

Розправа з 2. грудня 1926.

Перший зізнався свідок Мітленер, надкомісар поліції у Львові, який після ліквідації комуністичної акції на терені Волині доповідав неофіційно, що деякі львівські «обіжники» заангажовані в тій справі, а саме: д-р Мандел, Хая Штайн і Нестор Хомин. Д-р Мандел знав свідка зі Львова, як визначеного члена ЦК КПЗУ. Поліція довгий час не могла повстати на його слід, бо він скривався під псевдонімом «Марек» і «До їм», а до того й важко було відкрити його помешкання. Штайн після відкриття його помешкання почала поліція систематично інвентувати д-ра Мандела. Установлено, що д-р Мандел їздив на конференції до Іланцу, а відтіль до Москви. З тих причин обвинувачення була неприпустимий в квітні 6 тижнів і тому в той час поліція пошукувала за ним без вислідів. Щодо в листопаді 1925 р. львівська поліція арештувала д-ра Мандела і перевела релізію в його помешкання, але нічого коня стного не знайдено. Арештованого відставлено до душкого суду. Крім того свідок зазначає, що д-р Мандел був кореспондентом закордонних історично-літературних часописів, побирав постійну платню від партії і не мав ніякого іншого джерела прабутків.

При повстанні провокатора Цеховського мав обвинувачений відіграти дуже важку роль. Обвинувачена Хая Штайн була відома як дуже активна комуністка. В 1925 р. належала до І-шомайського комітету, часто «контактувалася» з Вантухом і не мала ніякого пості ного заняття. Свідок, доповідаючи, що судовою владою на Волині пошукує за Х. Штайн, видав її до диспозиції згаданой влади. Обвинувачена була заангажована в «са-юрска» процесі. Обвинувачений Нестор Хомин також був заангажований в «са-юрска» процесі. Коли він вийшов на волю, працював у професійних союзах, був дописувачем комуністичної преси і взагалі уважав його визначним членом комуни партії. Крім цього свідок зазначає, що на терені Львова поминався за нагоди процесу 101 відозви: «Кати судять!»

На питання обвинуваченого д-ра Мандела свідок відозвідає, що його попередник Кайдал лише свідком інформації відносно особи обвинуваченого. На питання д-ра Шухевича свідок зізнає, що між членами ЦК КПЗУ був поділ річечий і територіальний.

На внесення підпрокуратора Ходешького, суд постановляє поклити надкомісарию шахова в характері свідка.

Свідок Станіслав Шостак, аспірант, поліції, зізнає, що переводив релізію в польську мову з аспірантом зарембою. В час релізії закреслював деякі записи.

Підпрокуратор Ходешький ставить внесення, щоб ці записи як річечі докази відносно деяких обвинувачених показати суду. Д-р Гушчак опонує проти цього внесення в огляд на те, що вже сама релізія у поста не має правної основи і являючись протиріччям конституції, а тим самим і всі конвенції цієї релізії не повинні мати мериторного значення для процесу, бо вони є вислідом безправства.

Свідок Франц Гіт, підкомісар поліції, зізнає, що переводив релізію у поста Приступу.

Свідок Зеліський, підком. поліції, переводив особисту релізію у поста Іланцу і Приступу на приказ надком. Зьольовського. При релізії закреслювано кілька принципів і заграничних пашпортів.

Свідок Чаплін, ділун з Мишова, зізнає, що чув, немачеб то готовилася організація (!). Мати свідка укладали вже навіть річі і звозили до Любана тому, що двоє перші падали жертвою революції.

На запит д-ра Шухевича, чи свідок не працював також в організації, свідок з острахом заперече.

Свідок Лещенко, також ділун, зізнає приблизно те саме, що його попередник. Свідок Чеслав Гусак, шведомик поліції, зізнає, що в час ліквідації комуни організації знайшов при релізії в обвинуваченого Борчука на стріху кріс флоризації РСФСР.

Обвинувачений Борчук зізнає, що він добровільно надав свідкові цей кріс. Свідок Цибуховський (балетист), сторож фільмарку в Радомишчах, зізнає (без присяги), що йому доводилося Іван Атлас, що він підтримує оружанню.

На запит д-ра Шухевича відозвідає, що не міг послати Іланцу у того не почув, але взагалі ніколи на очі не бачив цього чоловіка.

За несприятливості свідка Катри Юлії, Олена Озмен, сестри Рожанського псевд. Формала і Софії Федорівни, його любови, суд рішав віддати їм звинувачення, зложених у свідкого суду у Володимирі. Особливо зазначив останньої по доброту на фавориту дуже «літального» роману.

П. Ш.

З сулової салі.

Краківський процес.

У справі ув'язнених за злочини шпінкозні в Кракові слідство вже закінчило й акти його відішли до військових властей для видання факхового осуду.

В слідній виланці лишилося 31 осіб, які вже будуть там сидіти аж до розправ. Ними є: 1) Федір Зембоцький, 2) Володимир Нілківський, 3) Василь Колодін, 4) Георгій Семіковський, 5) Василь Костелюк, 6) Володимир Курок, 7) Іосиф Ключені, 8) Павло Заболонський, 9) Іван Цюкляк, 10) І. Солян, 11) Степан Якіш, 12) Іван Наконечний, 13) Генрик Фельзен, 14) Абрагам Соколя, 15) Марія Боріло, 16) Юлія Боріло, 17) Анеля Наконечна, 18) Петро Душко, 19) Евстахій Цирюкович, 20) Іван Собор, 21) Марія Котова, 22) Володимир Ярослав, 23) Михайло Поньжонж, 24) Роман Шумський, 25) Іосиф Гришала, 26) Андрій Ширба, 27) Габриєль Цирюков, 28) Антін Заболонський, 29) Іосиф Стецур, 30) Микола Стефанішин, 31) Микола Худяк.

Бірка.

Грош.

Курс долара 899—910.

Збірка.

Пшениця краєва дельська 49-50—50-50, пшениця краєва селянська 47-25—48-25, жито галицьке 35-00, 35-30, ячмінь галицький броварський 32-00—34-00, ячмінь галицький до перемелювання 29-75—30-75, чумак паштаний 27-00—27-50, овес галицький 29-25—30-25, кукурудза румунська 34-00—35-00, барвабля промислова 5-75, 6, фасоль біла 41—45, фас. чорна 32—34, фасоль краєва 41-00—44-00, горох пів-Вікторія 70—80, горох пошевний 43—47, бобик 33—34, вики 33-00—35-00, сніо прасоване 7-00—8-00, соломка прасована 4-75—5-00, гречка 31-50—32-50, льон 65-00—67-50, ріпак 60-00—62-00, отруби житні 22-25—23-00, крупи гречані 04-00—05-00, крупи ячміньні 40-00—50-00, пшеника 00-00—00-00, конюшина чорна 35-00—37-00, мах сніп 175-00—180-00, мішки ютотні 1-00, мішки ужомані 1-00 зол.

Пам'яті Рідної Школи — це на-родна фортеця, це півний захист і добі нахотти!

Посвист батога.

Львів, 7. грудня 1926

Батіг, яким марш. Пілсудський так досадно погрожував своїм противникам після травневого перевороту, починає свистати. Правда, не над головами польського націоналістичного табору, який на днях під стягом чистого фашизму і під проводом Дмовського об'єднався проти представників теперішнього конгломератно-фашистського режиму, але над головами всієї суспільності, представленої пресою, як висловом публічної opinio.

В заміганні закріпити існуючий режим та видігнути на висоти не порушності його представників — уряд надіслав пресу таа. каганцем декретом, підпорядковуючи її адміністраційній владі та під тиском рафінованих карних санкцій обмежуючи її свободу рухів. Свобода преси — це найбільший здобуток і найважливіший вислід демократії. І саме в моменті, коли свободу одиної теоретично поширено на волю нації, приходить найважчий удар на пресу, цей здобуток і гордої демократії.

Проти замаху на свободу преси, проти встановлення каганцями декретом карних санкцій, проти підпорядкування носів і виразників публічної opinio — як толерованих владою злочинців — адміністраційною своєвольною заперестувала вся преса без винятку. В соймових клубах злилася буря, всі соймові групи (за винятком комуністів) зголосили внесення на анулювання президентського декрету. Здавалось, що з огляду на одностайний вислів публічної opinio і одностайну поставу сойму, уряд признає свою «помилковість» і зробить відступ із зайнятих позицій. Загально втерлося переконання, що уряд марш. Пілсудського не внесе пресового декрету на затвердження сойму, а тим самим він утратить свою законну силу. В надії на мовчазну Канонсу уряду сойм припинив свій перлісний розгін, ліквідує загостріювати боротьбу із всесильним диктаторським урядом, головну тому, щоби останній не розіслав сойму перед здійсненням найгорячішого домагання польських партій: перед тимною виборчої ординації для «пресів».

Тимчасом уряд в останній хвилі вис пресовий декрет на затвердження сойму, викликаючи загальну констернацію. До того ж він не обмежився цією оригінальною поведінкою у відношенні до законодавчої установи. Вносячи на затвердження свій декрет, уряд не тільки анехтував одностайну волю сойму, але й виставив проти нього дві нові гармати у формі нових пресових декретів: тимчасового і постійного. Сподіваючись знесення попереднього декрету, уряд марш. Пілсудського, користуючись уделеми йому соймом повноваженнями, має за пазухою готові два нові проекти, які своєю «відвагою» перевищують найсміливіші несподіванки.

Нові пресові проекти декретів ріжняться від попереднього тим, що ексекутиву над пресою переносить на суд, одностайно неперворочний ного під тим оглядом у чисто адміністраційній установу. В обслузі ексекутив уряд частинно робить «уступку», однак під оглядом карних санкцій робить просто немож-

НАДІСЛАНЕ.

За нарисом Редакції не відповідає.

Фортеляна, Пяніна, Фігармоні
дешеві і на ринку
Шинки до диспансеру
КВРАД КАМІ І СІМ
Львів, Комерція 16.
Телеф. 20-43. 1013 3-3
Тільки перші фабрики.

ДІМ ГОЛИЧАНСЬКИХ КИЛИМІВ

Львів, пл. св. Духа

(проти костела ОО. Саутів)

1008 поручає 2-5

У великій виборі килимів на підлогу, стіни, навіди на оточування, портрети, витаргани, також килими, подорожні вали, ковдри, килими на ліжка, фіранки, матеріяли, килими килимів, ютони, кокосові, килимів і скарпінки нові в різних розмірах.

вих членів до редакції: Затонський, Хен-
ля, Юренич, Кокач і Куліш. Ражко ро-
зглядає літературу в такій атмосфері, де
письменники за його літературні погляди
судять злості.

— Як це називати? Про останній мі-
сний виплати в Зборі предладало уч-
тець Українців до підпису заяви на квоту
60 дол. за які то гроші мають побу-
дувати бурсу ім. Собієвського у Львові.
Не маємо ніяк проти того, щоб польсь-
ке громадянство будувало за свої гро-
ші доми, кому і де хоче. Неможливо за-
казати членам своєї суспільності, що до-
бровільними датками починаються до-
скріплення громади на свою шкільну. Але треба
щиро заперечувати проти того, щоб
чинники влади стегали при виплаті цієї
такі загрозованої платні „добровільні
датки“ з українського учнів на свої
патріотичні цілі. Що значить ці „добровільні“
датки ми аж надто добре знаємо.
Знає це застрашуваний і погноблений у-
країнський учень. Кошче вложити на
нього примусовий податок, стягнеть його
від загрози екзекуції, а тоді і україн-
ський учень і назва суспільності будуть
вняти, як то „добровільні“ датками
будується бурса Т. С. Л.

— Політичні диваги. Італійський
„жаргоніст“ задержав офіційну пошту
югославського консуляту в Зарі. Уточню-
ючи консуляту, що ніс пошту, предлажив
паспорт і перепустку італійської поліції,
однак патріотичний ватоний розмова пе-
чатка з листів і переказу, чи нема в них
чого небезпечного. — Німецька кон-
сервативна партія збрала собі в Берліні
візд і складала присягу вірності домові Го-
гешольдеру.

— Бандитизм. Дня 3. грудня 1926 р.
перед судом присяжних у Ясі засудили
на смерть через похищення бандитів: Ми-
хала Маджарського та Владислава Лабая
злід Фінштат за замордування о. Омеля-
на Мендінського, декана та пароха в Ма-
дєвості, повіт Горлиць. — Банди вояків,
що з успіхом наводили страх на Сокаль-
щину, попадає в руки поліції; є це Іван Ро-
гущі зі Львова, Роман Ковбига та Анольда
Моравський із Сокаля. — Одночасно ареш-
тували „гультайську чорку“, що грабіла
купців, які верталися із Львова до Городка;
є це три сім'яні брати Помадацькі і
Іван Осьмакєвич з Яриня. — У селі Мостки,
свієвського повіту, двох селян Врублевських
хоронили у суперечці сокирою третього:
Михала Голубця. — Лісничий державних
лісів у Тарнові, Іван Вояк, поводиться із
селянами як із звірною: стріляє з ду-
белеткою і вбиває одного з них на місці.
— Численні випадки організування напа-
дів на хати селян і по малих містах не
арештує так само як шоденої та шоні-
ної тропки львівського бандитизму.

— Нове багатство Борислава? Між
газетам, що продаються в Бориславі, ко-
валем, мали недавно відкрити гелій, пер-
вень, як який покищо була горда тільки
Америка. Гелій, декілька від повітря, непа-
льничий, має величезне приношення
в авіації. Ним наповнюють балони, за-
мість водню, який заповнюється. Можна у-
жати собі, скільки завоювання в капіталізм
книється до Борислава експлуатувати це
нове багатство!

— Поминки зніти фірму львів-
ський банк „Монс Шюс“ при вул. Вірмен-
ської. Ного управа складається із самих
польських священиків. По інформації
„Львівська Людового“ один смерит подав
скаргу на поштові, що в цьому банку за-
стаеть вартості 80 дол. казали йому за-
платити процентів півніше 28 дол. Як не
як, а „побожність“ у фірми такого
банку слід би замінити на інше слово.

— З модського звірства. У Тар-
нові засудила лана присяжних на смерть
селянина Шелана Батора за вбивство
свої матері. — Якийсь селянин з кі-
шівського повіту має власний спосіб, як по-
буватися тепліше: кладе в м. шок і виножить
у ліс. Дамі нашла вона дорогу додому,
пшик, а в тресті так ослабла, що пахнула
в лісі без пам'яті.

— Літературно-мистецькі хроні-
ка. Помер один з найвідоміших фран-
цузьких майстрів Клод Монс. — Помер
місний берлінський театральний критик

ОЛЬКА

Одинокий спеціальний склад панчіх і трикотажних ви-
робів — поручає найдешевше трикотажне білля, во-
няні панчохи, рукавички, скарпінки, светери,
1041 пультывери, мужські, жіночі і діточі, 2-9

Зіфрід Якобсон, редактор „Weltbühne“
у 45 р. життя на удар серця. — Скадала
з Люблінського музею в Парижі найбільш
зави одного континка, що „Мона Ліза“
Леонардо да Вінчі — фальшивка, не вга-
даючи, який ствердив, що він безсумнів-
ний. У поезії поновились статті з доказами,
що фальшивий образ у Леонардо більше.
Таке жорстко виказало стільки невинно перед
„Мона Лізою“ і ринке: фальшивка чи ні?
— Туєвський уряд очікує відреставувати
скавалу Гай в Софії в Константинополі, що-
би залишити майбутнім поколінням цей
мистецький знаменитий визначити архітек-
тури. — У 1927 році можна надавати всім
теорі гисемеників, які померли в 1896 р.
— Катастрофа. У Коломиї дня 3. д. м.
визначили і шви для особової вагони; 4 о-
собових вагонів. — У Велінгтоні (Нова Зе-
ландія) в конатичній вулиці, підчас праці в
робітників похитала скеля.

— Світлова хроніка. Лікар у Шікаго
д-р Генрі Селівей відкрив нову форму ча-
хотничих мікробів, які авторитетно з
попередніх, уже існуючих в організмі.
Ного відкриття має велике значення для
лікарської практики, яка може паралелізу-
вати розвиток чахотки. — Штотгольм-
ський уряд хоче відкупити від радянсько-
го один з найбільших рублів срібла, що
нажить 250 каратів, який колись навіз
Катерина одержала від Густава IV-го.
Найбільшою переплатою в цій транзакції
є оруд знавця, славного мінерального Фо-
сманна, який заявив, що рубль є фальшивий
і вартує 100 доларів! — У Востоні архі-
тектурну голову одного з найбільших ню-
йоркських банків Люїса Ротшильда як
свідка в контрабанді алкоголю. Одно-
часно в державі Албана арештували гу-
бернатора та його вісім приятелів за те,
що вони на локах пили горілку. — Міська
рада Шікаго признала 26 мід. дол. на
будову „Міжнародної святині здоров'я“,
шпиталь на 400 недужих, який має би-
ти готовий на 1933 р. — у сотні роковин
істнування Шікаго.

— Ужиківський пасту до звуття Еле-
гант, робите для доброті: консер-
вуйте власні роботи і в магазе розвинути
рідний промисл. 1063 а) 1-3

Лугувий вечір.

Дня 27. м. м. мали Львівчане нагоду пе-
режити гарний вечір. Це була невістка Т-а
рутанського і сторож вогневої „Луг“
у Львові в селі Ліска, що стягнула бо-
гато сусідньої публіки, переважно ремі-
сничої молоді. Представник ширшої львів-
ської громади було небагато, а ніколи, бо
програму вечора виконано з кожного по-
гляду дразково і давала вона повну насо-
лоду присутнім.

Розбирати точніше всі виведені точки не
будемо, замітимо тільки, що само ви-
ношення їх говорило, скільки праці вложено
в належне підготування тих речей Лугу-
виської і Лугувичок, що виступали того ве-
чера на сцені. А така дрібна, незначна для
загалу шодена праця керманичів львів-
ської „Луга“ заслуговує на тим більше
признання, що в тій праці мають вони ще
й немаї трудної до побороення, і то не
від самих тільки чужих чинників.

На багату, повну естетичної принади
програму того прилюдного вечера-полісу
співадали дійсно прегарні ритмічні впа-
ви львівських Лугувичок до пісень: „Чо-
вник хитався“, „Як весело минає час“ і
„Журавлі“, національні танці у виконанні
„Лугів“ зі Львова й Рудна, ефектовні ве-
жі, виконані львівськими членами „Луга“,
декламація Франковича вірша „Моя лю-
бов“ (в. о. Богданів) і виступи двох
бандуристів: Щербини і Місевича, що
віспівали в супроводі бандури шу низь-
кої історичних дум і веселих запорізьких
пісень. Усі виконавці виступали в народ-
них строях, особливо ж мантиї око двана-
дцять — справді „мантиї цвіт“. Точка від
першої до останньої виведено, як зазначено
аж ніщо, незвичайно старанно, не диво
отже, що публіка не щадила оплесків.

Збирав її заслужено всі, збирав і завзя-
тий танцюрист п. Машков, ученик школи
Аврамєнка, що з легкістю грацією викона-
вав прегарний танець з невідомою нам
лугувичкою, а також танець солов'ї.

Загалом цей виступ Лугувичок і Лугу-
вичок лише по собі найкраще враження і
як виконавцем його, так і учасником дав
без сумніву повне задоволення, гя другий
вечір львівського „Луга“, що відбудеться
з незмінною програмою 8. п. м. попо-
лудні, радимо піти всім тим, що хочуть
привести приємно дві години в рідній і
повній смаку атмосфері.

посмертні згадки.

о. Микола Крайчик, світінник Конси-
сторії і парох Маконіска, по тяжкій до-
вгій недугі в 68 р. життя упокоївся в Богі
в понеділок дня 21. листопада ц. р.

Експортация тіла з дому жалоб до мі-
сцевий церкви відбулася в середу, 24. XI.
ц. р. о 3 год. попол., а похорони на тих
останків в четвер 25. XI. ц. р. о 8-й год.
рано. — В. Н. П. 1076 1-1

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський
Хор під управою Петра Євсєвсько-
го у складі 30 осіб виступає:
Львів — четвер 8 і п'ятниця 10. грудня.
Радивізія — субота 11. грудня.
Клемишів — неділя 12. і понеділок 13.
грудня.
Дубно — второк 14. і середа 15. грудня.
о. І. Яремко, відходячи з гімназії в
Яворові, зложив на „Рідну Школу“ 20 дол.
1068 1-1

Товариство „Прогресс“ в Рівному
з дням 27. січня 1927 року відкриває міс-
ський Кооперативний Курси, з такою про-
грамою: історія кооперативів, теорія коопе-
ративів, книговодство, товариство, куп-
ельська архітектура, молочарство та коопе-
ративне плавно. — Плата за цілий курс 10
дол. — Бажаючих прослухати Курси, Рада
„Прогресс“ просить надіслати до 15. січня
1927 р. заяву по адресі: м. Рівне, вулиця
3-Мая 5, Товариство „Прогресс“, а мис-
сєннем одночасно подати установлений
плати. — Рада „Прогресс“ 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів КРЕМ
перловин Іванович Львів. 956 13-7

80 СІТ. коштує одна ложка до чаю,
з хінського срібла у Мандя, Комер-
ція 14. Проти кіна „Коперник“. 681а 13-7

ФОРТЕП'ЯН концертний, англійська ме-
ханіка, першорядної майні і якості,
майже новий, продасть „Монюшко“. Зімо-
ровича 10. 974 3-1

НЕГАЙНО до винайму на 3-5 літ в цен-
трі Станіславова дві більші кімнати
8 1/2 x 8 м. і 4 1/2 x 8 м. з двома особливими
холодами для промислово-торгового
підприємства. Першоенство для України,
який годен заплатити чини з го-и. Зголо-
шення „Кредит“, кооператива, Станіславів,
Собієвського 28 (коло головної пошти).
1020 2-2

УКІНЧЕНИЙ фільм, літ 26, одружен-
ся з панною до 71 літ, котра пово-
жить йому до одержання посади. Зголо-
шення до Адміністрації під „Фільм“.
1056 2-2

ФАХОВИЙ СКЛЕПАР буде прийнятий до
кооперативного складу в львівський
поситі за канією від 1. січня 1927. Пер-
шоенство матиме умовний вести хор.
— Оферти до Адміністрації під „Коопе-
ратива“. 1059 1-1

МЕШКАННЯ з харчем для учнів (уче-
ників), Салги 65, III. пов. на ліво. —
Оплата харчами або готівкою 90 золотих
місячно. Старання опис, есентуальна по-
міч в науці. 1067 1-1

ПОШУКУЄТЬСЯ негайно самітної особи
до заручу домі і сільської господар-
ки у священника. — Зголошення слати на
адресу: Тадей Яримович, Кореліч п. Фі-
лія (Fit elow). 1062 1-1

П. ДМИТРА СЕНІКА з Семигенова
визнає, що в власній інтересі
в пошту тяжко зголошення до Виділу
Філія Тов. Охорони Дітей і Опіки над Мо-
лодією в Стрию. 1061 1-1

СТАРШИЙ СТУДЕНТ фільм, довголіт-
ній вправний і солідний інструктор
шукє лекцій на провінції Зголошення під
„Наука“ слати до Адміністрації „Діла“.
1060 1-1

РЕАЛЬНІСТЬ зложена з 87 моргів поля,
мешкачного домі, ліса і стау в Іль-
нику біля Турки над Стрієм, ставі в місці,
в кліматичній чудовій романтичній околиці
негайно до продажу. Зголошення до па-
рохіяльного уряду в Мистковичах п. Самбір.
1077 1-1

КОЦІ — ХІДНИКІ найдешевше поручає І. ДРЕКСЛЕР і Сини
Львів, площа Качуцька ч. 2.

КОНЦІПЕНТА з практикою потребує
від 15. грудня або 1. січня адвокат
Мудрецький, Ти. 1079 1-5

ПРИВОДУ виїзду за границю продам
на дуже корисних Услов'ях реальність,
що складається з мешкального домі
і склепу, черть морга городу, при голо-
вній дорозі, близько залізничної стай. По-
ська і кліматична місцевість „Анна Барно-
ва, Комачка п. в місці“. 1078 1-6

ПАРОХІЯ середньо-добра, 3 км. від біль-
шого м.ста, є до заміни за відповід-
ну ишу в львівській дієцезії. Зголошення
до Адміністрації під „Пти“. 1064 1-3

РУТИНОВАНОГО солітатора негайно
пошукує адвокат д-р Остап Жук в
Буківську. 1065 1-3

РИНОК 35.

БІЛЯ НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ.

СТУДЕНТКА пошукує мешкання за декіль-
ка низьких клас (ім. або нормальну).
Зголошення: Сидяніцька 18, папер на
право через подвір'я. 1060 1-1

ВРАГА на продаж в кожній кількості в
Броварі Львів. Тов. Аки. Броварів.
1072 1-3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає

Д-р Фелікс Гав Спеціаліст недуг лег-
ня, сирот і жовтуха
Львів, Городецька 46. Телеф. 834
Пересітківська Рентгенів. 920 13-2
Б. оператор клініч. проф. Наймана
і Гаска у Відні.

Д-р Леопольд Александрович

ординує в недугах ушній, носа, горла і
гортанки від 3-6 попол. у Львові вул.
1070 Вельєвського 3. 1-9

Лікарсько-дентистичне Заведення

Д-ра Симона Раппапорта
Якова Насса

Львів, вул. Сикстуська 17/16.

Плюмбювання і приймає зубів без
болі. Штучні зуби в качуку і золоті на
американську систему. Пациєнти з провін-
ції полягаються в найкоротшому часі.
П. Т. уредювання і студентам значна знижка.
852 Полескі в сплатат. 3-5

ОГОЛОШЕННЯ!

Повідомиємо, що з дням 1. січня
1927 обіжнуємо відсоткову стопу
від шалінних вкладок зі забезпе-
ченням валюти (в доллярах)
на: 7-9%, річно від ста з відрі-
хом капіталізації 7%, від вкла-
док з правом річного випро-
дження — 9%, від вкладок, що бу-
дуть у нас зложені на протит, що
найменше одного року; натомість
від золотих вкладок на: 8-10%,
річно від ста з відріхом капіталі-
зації (жк висіє). — Українська
Шпаїни в Перемишлі — вул Ко-
стюшки ч. 5. 3-3

ФУТБОЛ всілякі виконує солідно,
дешеві і точно

Робітня Чароля Ширеа
ФУТЕР
794 Сенаторська 10. 10-10

**ЖУРНАЛ
ВЗОРІ
КРОЇ
МАНЕКИНИ**

Р. ЛЯНДАУ Львів,
Чарнецького ч. 6

КУХОННЕ НАЧИННЯ
в найліпших якостях і фабричних
1075 цінах пошуває 1-8
МАРІЯНА КО Б ЮК
Львів, вул. Карсизького ч. 1.

МЕБЛІ на спати, власного
виробу поодинокі і
комплектні урядження найдешевше
ТАННЕНБАУМ
робітня: вул. Якова Германа 7, ма-
газин ВЛОВА 15, Собієвського 18.
1066 в подарю. 1-4

Загальні збори
Товариства Катихатів відбувають-
ся дня 24. грудня 1926 о 8-й. 10 в духовній
Семинарії у Львові, вул. Комерція 35.
з тим порядком: 1) Відкриття Зборів;
2) звіт Виділу та зружок з діяльності; 3) звіт
Реферати: о. крад. Лукиничко, о. д-ра
Костельника і о. С. Віленького. 4) Виді-
р нового Виділу. 5) Фієски і запити.
Перед Зборами Служба Божа і панахидя.
За попередніх членів о. год. 9-й. — У Львові
дня 5. грудня 1926. — о. Юліан Дзєрзев-
гольва, о. Александр Бучачинський секретар.
1071

— Самого Лиховицького з п'ятинадцятих наших сучасних письменників Микола Лиховицький давше відносно до високого у нашій статті, що радянська література мусить для зміцнення своїх основ звернутися за джерелами творчості до Європи, і зокрема до Союзу Москви. Слід додати, що Лиховицький — ширший комуніст, за ці його критичні погляди про сумніви партії, фабричного інфанти, центральний комітет української комуністичної партії змисла його і ставлення редактора журналу "Червоний Шлях" у Харкові, і з ним його одолудні як Йосифа, на їх місці вийшло аж з його

ливим існування незалежної преси. Непомірно високі грошей і тюремні карні — як вигострені мечі Давоюля — висять над кожним сміливцем, що хотів би як слід сповнити свій обов'язок, що важився би критикувати адміністрацію і її представників, що мав би сміливість заупинитися над розглядом внутрішнього і зовнішнього положення Польщі. Все те державний прокуратор чи суд може підтягнути під «свідоме поширення неправдивих вістей», поголосок і т. н., а наслідок цього повинні грошей кар до 15.000 зол., в людно, тісно аязаних з тюремними карами до грюх літ аязанні та закритим органу, який вже не може повстати під давньою назвою, себ-то не може користати зі свого морального добра, адобутого службою громадських справ на протязі десятирок літ. Та карні санкції нових проєктів не обмежуються друкованим словом. В рішній мірі розгортаються вони на устні публічних виступів (виступи й інші промови), а навіть приватні погляди, збрані в слова.

Колиб ці проєкти відповідали дійсності, то вони не лише булиб найдосаднішим висловом бажання асього громадянства, але просто запереченням найменшої дрібки здорового розуму. Боротьба Мусолінія з незалежною пресою, боротьба степенювана в парі з утвердженням фашизму, в порівнянні з проєктованими декретами нагадувала ще аркадійські часи «свободи» преси. Це був би пресовий мусолінізм до квадрату. Ясно, що з моментом введення в життя проєктованих декретів уся незалежна преса булаб засуджена на неминучу смерть а в першу чергу преса «національних меншостей», ця єдина в створених умовах толерування досі оборона поневолених. Польські фашисти зпід стягу Пилсудського можуть кожної хвили поєднатися з націоналістично-клерикальними фашистами Дмовського, творячи спільний фронт в поході проти поневолених.

Колиб відомість про пресові проєкти з'явилася в якому «опозиційному» органі, то ми вважалиб її несправедливим жартом, спізнанням на кілька місяців високом з неперевірених вигадок на «ргіа зргіа», однак поява її в зближеному до деяких урядових чинників «Експресі Поранік» говорить зовсім що инше. Видвигнення ших проєктів може мати на меті загострення відносин зі сойом, шоби його спровокувати й або остаточно з ним розправитися, або — тримаючи на гачку зміну виборчої реформи — стероризувати його і тим чином осягнути затвердження попереднього декрету.

На аський випадок небезпека ве-

лика. Колиб сойм пішов у шій справі на якінебудь компроміси, то виставив би собі єдине в своїм роді свідство вбогости, безпринципності і безхарактерності.

Свято „Просвіти“.

Україні під Польшею й Німці в Чехословаччині — на освітній діяльні.

В своїй відозві до українського громадянства з нагоду свята „Просвіти“ Головний Виділ Т-ва „Просвіта“ у Львові ні одним словом не згадав про ті скруті обставини, в яких перебуває Матріне Т-во „Просвіта“.

Може така агадка й не личить урочистій відозві, переплетній бадзорим і радісним товом, але українське громадянство му сить знати ті лекучі потреби в просвітній справі, яких не в силі задовольнити Т-во „Просвіта“ за браком потрібних коштів.

Засування ших потреб, на мій погляд, може лише спричинитися до більшої свідомости наших обонзків в день національного свята „Просвіти“.

Отже дозволю собі навести тут деякий матеріал, якому, може, справді не слід було уділяти місця в урочистій відозві. Вже 14-й рік Т-во „Просвіта“ видає часопис, присвячений справам позаційної освіти (тепер цей часопис має назву „Народня Просвіта“), а з минулого року видає ще два часописи — газетаринки — „Бібліотечний Порадник“ і „Аматорський Театр“. Всі ці часописи є надзвичайно цінні для всіх культурно-просвітних діячів. Умліе реагування ших часописів постановою їх на рівень з кращими чужоземними просвітними часописами, таку оцінку їх знаходимо в чужій фаховій пресі. Але ми самі не вміємо цінити своїх органів. Передплата на ці часописи йде так слабо, що Т-во „Просвіта“ стоїть перед загрозою припинення ших видань, які так потрібні для ведення нашої просвітної праці.

Ми знаємо також, що в портфелі видавничої комісії Т-ва „Просвіта“ мається ціла нічка праці, які моглиб збагатити нашу науково-популярну літературу, однак ці праці не можуть побачити світ — з тоїж причини — відсутності коштів на їх видання.

Знаємо, накінець, і те, що Головний Виділ Т-ва „Просвіта“ розробив широкій план освітньої праці, як заснування Освітнього Інституту, курсів для підготовки бібліотекарів, курсів заочної освіти й т. н., але й тут на шляху переведення шого плану в життя стоїть на перешкоді брак відповідних коштів.

І дійсно, грошова справа стоїть зовсім але. Як свідчать комунікати Головного Виділу, матеріальні засоби Т-ва „Просвіта“ за останні роки йдуть не вгору, а вниз, бо членські вкладки, ця матеріальна основа Т-ва, аступають шораз в меншому розмірі в порівнянні з попередніми роками. Так, напр., в 1924 р. Т-во „Просвіта“ у

Львові числяло всього 9.233 членів, а в 1925 р. лише 6.993. Мимоволі хочеться порівняти стан просвітної справи в Галичині зі станом просвітної справи німецького народу в Чехословаччині, де Німці знаходяться теж на положенні одної з „меншостей“.

Наведу тут деякі сумарні дані. В 1924 р. в шій Галичині налічувалося 920 українських бібліотек з 87.340 книжками, себ-то на кожну бібліотеку припадало 95 книжок, тоді як у Німці в Чехословаччині в тому ж році було 2.745 бібліотек з 1.032.342 книжками, себ-то на 1 бібліотеку припадало 376 книжок.

Слід мати на увазі, що Німці налічували в Чехословаччині майже на 3 мільйони, ніж Українці в Галичині.

Щодо інших форм позаційної освіти, то відповідні дані уложаться так:

Україні в Галичині:
лекції 975, курси 7, концерти 239, вистави 1.600, виставки 7, екскурсії —

Німці в Чехословаччині:
лекції 5.314, курси 439, концерти 1.072, вистави 2.093, виставки 2.093, екскурсії 233.

Я не можу навести і т повного списку просвітних організацій для задоволення духовних потреб німецького народу в Чехословаччині, — акажу лише, що, напр., „Німецька Спілка Культури“, яка заснована в 1919 р., налічує 2.100 місцевих гуртків з 300.000 членів. А що вже казати про аріст німецької преси! Неповний список часописів, які видаються німецькою мовою в Чехословаччині, приводить назви 152 часописів. І яких тільки тут не знайдете часописів: є тут загальні й фахові, наукові, просвітні, професійні (для голарів, цукорників, бляхарів і т. д.).

І хочеться спитати: Колиж наш нарід зрозуміє все значіння культурно-просвітної справи для адобуття кращої долі нашої країни?

Нехайже свято „Просвіти“ викличе в кожнім з нас ширшу готовність до внесення національного податку на почесний дар „Просвіти“.

Ст. Сірополько.

Якщо питає би хто кого, яка є найліпша паста до зуття, ТО БЕЗСМ. 1063 Н.В.У. відповідала що 1-1

ЕЛЕГАНТ
О. ЛЕВИЦЬКОЇ І С-КН
Львів, вул. Кордецького 51.

Відгуки й замітки.

Оригінальна полеміка.

На сторінках „політичного органу незалежної думки“ „Рада“ з 2. грудня ц. р. (ч. 83) появилася на передовому місці стаття п. н. „Ні зі сходу ні з заходу сонце не засвітить“ за підписом п. М. Творидла. Автор статті хоче полемізувати зі статтею, що появилася в „Ділі“ ч. 262 з дня 25. XI. ц. р. п.

н. „Нос ігнор вінес“. Слід замітити, що зі змістом цілої нашої статті він не полемізує, а тільки з тим її уступом, в якому говориться про становище народнього аяду до Радянської України. Він твердить, що в тому уступі не становище передане неарно. Що більше, автор статті проводить УНДО до вирішення навіть питання: „Чи УНДО може мовчки прийняти шю статтю за своє „вірую“?“

Коли ми реагуємо на ту „полемічну“ статтю п. М. Творидла, то не тому, шоби показати наглядно аасоби „полеміки“ п. М. Творидла. А ці засоби незвичайно оригінальні. Свої розумування та полемічні аиводи будувє він на штучно сконструованому цитаті з нашої статті. Цитат у його статті ні своїм змістом ні тенденцією цілковито неповідний до того, що було в „Ділі“.

Поставимо побіч себе те, що було в нашої статті, разом з тим, що „защитував“ з неї п. Творидло. В нашої статті статі :

„А тому не диво, що гасло: „ex oriente lux“ не наїшло в політичному відомстві ніякого відомому на конгресі, та само як гасло „ex oriente lux“, а це найкраща і найцінніша риса конгресу, що він відмежувався від одного й другого. Істнує чи не істнує тепер українська держава за рисам кордоном, на яку ми показували наші допомогою при здійсненні нашого політичного ідеалу? Нема ніякого сумніву, що такої української держави там нема. За те є наша, є новотиний, специфічний твір державності більшовицького зразка. Більшовики зуть Україну навіть незалежним радянським республікою. Та їх розуміння державності і її атрибути з нашим цілковито не порівняється. Для нас ця більшовицька державність є яким иншим, як незвичайно обмеженою, польованим автономізмом, що з нашим повнотім державою далеко не порівняється. Наш ідеал инший. Отже визнавати чи не визнавати існуючий там твір держави справноч для здійснення нашої програми? Сприжож його визнавати ніяк не можна. Зате не можна не признати факту його існування. Зрештою цей середній державний тип від нас такого визнавання не потребує. Він буде закрийовується або розкладатися. Але надіється на нього, на якусь його місію в реалізації наших політичних азадань ніяк не можемо. Зате ми знаємо, що приті форми устрою на Україні ростуть національні сили і не тільки ростуть, але й гартуються. А вони для нас потрібні і на них ми надіємось так само, як на ті сили, які творимо тут. Так становище партійного конгресу до першого гасла цілком алогічне і єдино оправдане“.

Так писали ми. А п. М. Творидло збудував на основі шого такий цитат:

„Гасло: „ex oriente lux“ не наїшло в політичному відомстві ніякого відомому так само як „ex oriente lux“, а це найкраща і найцінніша риса конгресу, що він відмежувався від одного й другого. Нема ніякого сумніву — каже автор статті „Діла“ — що такої (якої? — Рада) української держави (себто на Рад. Україні) нема, лише локальний автономізм. Надіятися на нього, на якусь місію в реалізації наших політичних азадань ніяк не можемо“.

Правда, все змагання християнина і вся його праця є і мабути безпосередньою і посередньою (через людей) службою Богови. Але ця служба не є чимсь понижуючим: Служити Богови значить царювати. І якраз в шій службі людина аноситься до таких висот звершенности, про які своїми силами не могла би й подумати. Послух авторитетові Божему і людському, тягари закона, посвята для ближніх не порушують зовсім людського достоїнства, але легковаження, деспотизм, тиранія, рабство, вислугування людським приххам і пристрастям, ось що болить, лонить і уніщлює чоловіка. католицька Церква бере все на увагу нові клічи, які підносять час, потреби, які видигає суспільність, терді домагання, які ставити нарід. Бо було би очайдушим розбивати їх гараном без розбору, як знову безумним притакнути всім, навіть хоробливим, ознакам у клетліаіах і бурхливим віри життя.

Далі дух критиканства, руйніництва, розбивання, винаходження протівенств і ріжниць, не шукаючи ні томісь порозуміння, згідливості і кращої дороги є протівний католицькому духові, який все запереченню протиставляє — будування. Так само в шій громадянській житті не знає католицьким фана-

а. Д-р ІОСИФ СЛІПНИ,
ректор Дух. Семинарії.

Церква -- творча сила народу.

II.

Найвища надземська мета не лише не звільнює людини від праці над удосконалюванням культури, творенням і осяганням догідніших, шасливіших, життєвих умовин для сучасних і будучих поколінь, але навпаки вимагає від неї праці в тому напрямку. Людина обов'язана адобути зі себе і використати свій досвід, пильність, енергію та свої тілесні і духові спосібности, шоби розкрити духові і тілесні сили свого народу і тим способом споняти тут на землі своє покликання. Бути християнином, католиком — не значить підністися десь в етеричні простори, заложити руки і адати все на Бога, але кинути ся у вир життя, напружити і найменшу клітину свого мозку і свої мускули. Його святим обов'язком є, шоби католицька ідея вишїша в гаді, слові і ділі найкращою, найбагатродішшою і найширшанчивішою та шоби людина адійсновала принципі і ідеали християнства, як найвищої культурної ре-

лігії. Віра вимагає від людини діяльності а не фанатизму і неробства.

Католицька Церква хоче і може виховати для суспільностей людей чесних і ідейних, горожан у повноту того слова значіння, роботящих, з правим серцем, з ніжною чуйною совістю, з почуттям пошани для авторитету, права у справедливості, а при тому своєї в власного достоїнства. Віруючий громадянин видить в сповнованні горожанських обонзків Бога як суддю і не руководиться лише людським страхом. Бо людським страхом і переслідуваннями не утвердив ще ніхто держави і не завів тріркої аволюційної горожан форми життя.

Католицизм протиставляє всякому висиленню і винищенню організму. Тому католицькі духовники не будуть ніколи і в жадній народі помагати ніяким підприємцям, що хочуть порнографічними романами, розкладаючими історіями, ідеалауванням самовбивств грати на людських і так слабих уже нервах та затропувати здорову душу, але уміркованістю, працьовитістю, чесністю, любовою ближнього відкривають людині дорогу до розквіту своєї природи, будуть в ній жажду знання божого і людського, дають радість, веселість, повноту життя. Вони виступають всіми силами проти всього, що розкладає націю, проти са-

мовництва, проти протиприродного зменшення населення, розводів, кримінальних злочинів і т. н. Моральний закон му сить проникати ціле життя, мистецтво, науку і діла, а в літературі має пробиватися чистота обичаїв, ідейність, радість життя, повздержаність і уміркованість in Venere, in escho-Cere. Бо тим тільки запевнена охота до життя і нормальний розвиток нації. В суспільнім житті домагається католицька Церква справедливості і правости, бо усунення моралі з цієї ділянки людської культури веде до безоглядної конкуренційної боротьби зі всім і вся і тягне за собою знищення господарських, мирних умовин. А нераз скільки нужди і зруйнувань омінється вже після винищення строгаї справедливості відкликом до любові ближнього!

Здоровий індивідуалізм признає католицька Церква. Кожний має право вибитися понад інших, стати багатшим, удосконалити свої спосібности і спосіб життя, але шого не можна осягати безправними дорогами. Є неоправданим закидом наче би католицизм сів зневіру між людьми, почуття неспосібности, безцільности і безаартости. Навпаки, це голошена ним правда, що Бог аложив у душу чоловіка стійке бажання стати чимсь вищим і досконалишим, а тим самим ша-